

Rapport till årskonferensen för år 2023

Hanna Gunnarsson, riksdagsledamot, Skåne läns södra och V Lund
Rapport från arbetet i riksdagen (hela 2023-februari/mars 2024)

Mina uppdrag i riksdagen: Ledamot i försvarsutskottet, försvarsberedningen samt ersättare i bland annat utrikesutskottet.

Inledning

2023 har varit ett mycket intensivt år. I januari 2023 inleddes Försvarsberedningens arbete och det har inneburit ett arbetsår i högt tempo. Samtidigt har det andra året på mandatperioden inneburit en högerpolitik från regeringen som på många sätt har gjort livet svårare för vanliga människor, gett mer övervakning och hårdare straff, mer rasism och ökad ojämlikhet. Situationen i världen har också varit hemsk under året. Kriget i Ukraina fortsätter och under hösten har Israels krig mot Gaza varit helt i fokus för många av vänsterpartiets medlemmars engagemang, aktivism och arbete, även i riksdagen. Det har på många sätt varit ett tungt år i politiken.

Under året har riksdagsgruppen lagt mycket mötestid på våra veckomöten på inbjudna gäster. Flera stora fackföreningar och andra organisationer har besökt oss för diskussioner om vad som är viktigt inom deras områden.

Stort fokus på försvars- och säkerhetspolitik

Precis den dagen jag skriver detta har Sverige blivit medlem i Nato. Vi lämnar 200 år av alliansfrihet bakom oss och går med i en USA-ledd försvarsorganisation som under 75 år har varit involverad i många konflikter runt om i världen. Vänsterpartiet har såklart varit motståndare till ett Nato-medlemskap sedan många årtionden tillbaka och varit högljudda kritiker sedan ansökan lämnades in 2022. Vi har framförallt haft fokus på Turkiet och Ungern, två länder vars demokrati och mänskliga rättigheter minst sagt har brister och länder vi absolut inte vill vara militärt allierade med. I mätningarna är nu stödet för Nato bland den svenska befolkningen tyvärr stort, men Vänsterpartiet är det enda parti som fortfarande har en stor majoritet emot Nato bland våra sympatisörerna (<https://www.tv4.se/artikel/3qW6eGlmFAFp0fyn3ErCpk/rekordstort-stoed-foer-nato-medlemskap>). I samband med Nato-medlemskapet har Sverige och USA skrivit ett försvarsavtal, det så kallade DCA-avtalet. Avtalet handlar bland annat om tillträde till svenska militära garnisoner och flottiljer ("baser") och straff för amerikanska soldater som begår brott. Debatten om detta kommer hållas i juni och vänsterpartiet kommer rösta nej.

Vi har också under året fortsatt ha kontakt med våra nordiska vänsterparti-systerpartier om just försvar- och utrikespolitik, med både fysiska möten (bland annat i Malmö) och digitala möten. Det är väldigt givande att jämföra hur de olika partierna tänker och agerar.

Jag fick under året äran att vara adjungerad riksdagsledamot i Soldathemsförbundets styrelse. Soldathemmen är platser på våra olika militära regementen där de värnpliktiga kan spendera sin fritid, med allt från fika och olika typer av spel, film och underhållning, till middagar och föreläsningar.

Jag har även fortsatt att ha bra kontakter med båda fackförbunden inom försvarsområdet, då jag flera gånger har haft möten med Officersförbundet och under detta året för första gången även träffat Försvarsförbundet. Det senare är det fackförbund som organiserar en stor del av den civilanställda personal i försvarssektorn. Personalfrågorna, löner och arbetsvillkor är såklart viktiga frågor när Försvarsmakten växer. Jag har också regelbunden kontakt med Pliktrådet, som organiserar alla Sveriges värnpliktiga (liknande en studentkår).

Kriget i Ukraina och vapenexporten

Kriget i Ukraina pågår fortfarande och Vänsterpartiet har röstat för allt stöd, både militärt och humanitärt, under året. Nyligen lämnade regeringen ett förslag på ett femtonde stödpaket och Sveriges militära stöd är nu värt tiotals miljarder kronor. Vänsterpartiets stöd grundar sig i beslut i partistyrelsen. Jag har representerat vänsterpartiet i flera av debatterna om militärt stöd under året.

Besök i Ukraina

I månadsskiftet oktober/november åkte försvarsutskottet på besök till Ukraina, under stort hemlighetsmakeri. En person från varje parti fick åka. Det går inte att flyga till Ukraina nu under kriget så vi åkte nattåg från Polen, stannade två dagar och åkte sedan nattåg tillbaka. Det var en stor upplevelse, vi hade många möten med ministrar, politiska rådgivare och ukrainska riksdagsledamöter, samt åkte på besök i staden Bucha, förstad till Kiev och en av de första städerna som Ryssland attackerade och där många civila mördades. Det var ett gripande besök. Under natten vi bodde i Kiev hörde vi två flyglarm som både ljuder över staden och sänds via en väldigt bra app. De bedömdes som små och ofarliga larm men gav ändå en känsla för hur det är att leva i ett land i krig och under attack.

Försvarsberedningen

I januari 2023 inledde Försvarsberedningen sitt arbete. Försvarsberedningen är ett organ bestående av politiker från alla partier som tillsammans med sakkunniga och experter från regeringskansliet och myndigheter ska ta fram rapporter som sedan ska ligga till grund för det femåriga totalförsvarsbeslutet som riksdagen ska besluta om. Nästa sådant beslut ska fattas i december 2024. På grund av kriget i Ukraina och Nato-medlemskapet har totalförsvarsbeslutet blivit framflyttat ett år från 2025 till 2024 - och allt arbete har därför skyndats på ett år. Försvarsberedningen är en arbetsgrupp som har många och långa möten för att genom diskussioner bli så överens som möjligt om de rapporter som skrivs och lämnas till regeringen. Det har varit ett otroligt intressant arbete men också mycket intensivt. Det har varit min huvudsakliga arbetsuppgift under det här året och jag vill inte ens tänka på hur många arbetstimmar det har blivit.

Försvarsberedningen har lämnat två rapporter under året och kommer lämna ytterligare en i april 2024. Som underlag för rapporterna har vi rest väldigt mycket, men till stor del hållit oss i norra Europa. Det har gjort att det iallafall ibland har gått att åka färja eller tåg på dessa resor (försvarsberedningen åkte faktiskt tåg allihopa tillsammans mellan Warszawa och Berlin samt Paris och London). Under året har beredningen besökt Helsingfors, Oslo, Washington DC, Paris, London, Bryssel, Köpenhamn, Berlin, Warszawa, Tallinn, Riga och Vilnius.

Motioner från den allmänna motionstiden som jag ansvarade för:

- Cybersäkerhet
- Det civila försvaret

Studiebesök

P7 Revingehed, A9 och MSB i Kristinehamn, GKN i Trollhättan, Göteborgs hamn, Ledningsregementet i Enköping, Bilkåren i Söderhamn, Kvarns övningsfält, MSB i Revinge, K4 i Arvidsjaur.

Paneldebatter

Folk och Försvars rikskonferens, Kulturhuset i Stockholm om försvarsvilja, Swedish Security Forum, fyra seminarium i Almedalen, Försvarsforum i Stockholm och Strängnäs.

Egna resor

- Tågresa Luleå-Haparanda-Tornio-Helsingfors för studiebesök i Luleå och valvaka hos vårt finska systerparti Vänsterförbundet i Helsingfors.
- Besök hos vårt irländska systerparti Sinn Fein i Derry, Belfast och Dublin, diskussioner om både arbetet för ett förenat Irland, fredsavtalet och lösning av konflikten samt irländsk inrikespolitik.
- Besök i Oslo med omgivning för att lära mer om Förintelsen i Norge och det norska motståndet mot ockupationen.
- Besök på Jokkmokks marknad, med ett flertal olika möten med både samiska organisationer, LKAB och vänsterpartiets partiföreningar i Jokkmokk, Gällivare och Arvidsjaur.

Försvarsutskottet genomförde också en gemensam längre resa till Finland, där vi besökte Försörjningsberedskapscentralen, flera regementen och åkte till den numera stängda finsk-ryska gränsen. Det var en mycket lärorik resa, Finland är vår närmaste samarbetspartner när det gäller försvar.

Media

SVT Agenda, 2023-02-12

P1 Konflikt, "Statshemligheter som inte får avslöjas", 2023-04-01

Sydsvenskan, "Försvarspolitik vill rädda KC Ranch på Revingehed", 2023-04-22

ETC, "V-topparna: Vänsterpolitik stärker försvaret", 2024-01-19

Krönikor i tidningen Vårt försvar och Försvarsutbildaren om helheten i totalförsvaret

DN, "Natomotståndarna laddar om efter Ungerns ja", 2024-03-01

Andra saker

Jag höll 1 maj tal i Simrishamn. Jag har tyvärr inte hunnit med så många besök i partiföreningar, men har iallafall hunnit prata hos V i Kristianstad och V i Gällivare och Jokkmokk.

I övrigt kommer jag i och med denna årskonferens lämna mitt uppdrag som ledamot i distriktsstyrelsen. Jag har varit DS-ledamot och kassör sedan 2017 och suttit i V Skånes verkställande utskott sedan 2018. Det har varit mycket roligt och givande, men nu får andra ta över ett tag!